

ISSN 2181-5291

PSIXOLOGIYA

ILMIY JURNAL

НАУЧНЫЙ ЖУРНАЛ

SCIENTIFIC JOURNAL

№ 3, 2023

www.buxdu.uz

<https://buxdu.uz>

The journal was registered with the certificate № 05-45 on February 25, 2011 at Bukhara Region Press and Information Administration of Uzbekistan Press and Information Agency

***

According to the resolution №201/3 as of December 26, 2013 of the Presidium of Supreme Attestation Commission under the Cabinet of Ministers of the Republic of Uzbekistan the journal was included into the list of scientific journals in which scholarly articles on the scientific results of dissertations on Psychology must be published.

***

Address:

*200117, Buxoro city,
K.Murtazoyev street, 11
Bukhara State University
Editorial and publishing
Department
Phone: +998 (94) 837-18-38*

The journal is published 4 times a year

*Website: www.buxdu.uz
E-mail:
nashriyot_buxdu@buxdu.uz*

Jurnal O'zbekiston Matbuot va axborot agentligi Buxoro viloyat matbuot va axborot boshqarmasida 2011 - yil 25-fevral № 05-45-soni guvohnoma bilan ro'yxatga olingan.

***

Jurnal O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi huzuridagi OAK Rayosatining 2013-yil 26-dekabrdagi 2013-sonli qarori bilan psixologiya fanlari bo'yicha dissertatsiya ishlari ilmiy natijalari yuzasidan ilmiy magolalar chop etilishi lozim bo'lgan ilmiy jurnallar ro'yxatiga kiritilgan.

***

Tahririyat manzili:

*200117, Buxoro shahri,
K.Murtazoyev ko'chasi, 11-uy
Buxoro davlat universiteti
"Tahririyat-nashriyot" bo'limi
Tel: +998 (94) 837-18-38*

Jurnal 1 yilda 4 marta chiqadi.

*Website:
www.buxdu.uz
E-mail:
nashriyot_buxdu@buxdu.uz*

Журнал зарегистрирован Бухарским областным управлением агентства печати и информации Республики Узбекистан. Свидетельство № 05-45 от 25.02.2011г.

***

Журнал включен в список обязательных выпусков ВАК при Кабинете Министров Республики Узбекистан на основании решения ВАК №201/3 от 26 декабря 2013 года для получения учёной степени доктора психологических наук.

***

Адрес:

*город Бухара 200117,
улица М.Икбала, 11
Бухарский государственный
университет
Редакционный отдел
тел: +998 (94) 837-18-38*

Журнал выходит 4 раза в год.

*Website:
www.buxdu.uz
E-mail:
nashriyot_buxdu@buxdu.uz*

Ganjiyev Feruz Furqatovich

Buxoro davlat universiteti

psixologiya va sotsiologiya kafedrasи dotsenti (PhD)

f.ganjiyev@mail.ru

AGRESSIV O`SMIRLARDA JINOYATCHILIK XULQINING SHAKLLANISHI

Annotatsiya: Ushbu maqolada umumjahon muammolaridan biri hisoblangan agressiv o`smirlar jinoyachiligin tadqiq qilish borasida ko`plab xorijiy va hamdo'stlik mamlakatlarida va shu jumladan Respublikamizda bir qator ilmiy izlanishlar olib borilgan bo'lib, ularda voyaga yetmaganlar o'rtasida sodir etilayotgan qonunbuzarlik, alkogolizm va giyohvandlik singari illatlarning kelib chiqishiga ta'sir etuvchi ijtimoiy-psixologik omillar, voyaga yetmaganlar jinoyachiligining statistik, demografik, huquqiy va hududiy xususiyatlari har tomonlama ilmiy tahlil qilinadi.

Kalit so'zlar: jinoyatchilik, tovlamachilik, axloqiy talablar, referent guruuhlar, krizis, xulq-atvor, psixopatologik o'zgarishlar, agressivlik.

ФОРМИРОВАНИЕ ПРЕСТУПНОГО ПОВЕДЕНИЯ У АГРЕССИВНЫХ ПОДРОСТКОВ

Аннотация: В этой статье в соответствии с целью исследования рассматриваются теоретические и методологические основы социально-психологических механизмов, протекающих в подростковом возрасте. Статья позволяет сформировать более глубокое представление о социальной психологии на сегодняшний день, возрастных периодах, прикладных теоретических направлениях и перспективах психологических наук.

Ключевые слова: средства массовой информации, неудовлетворённость собой, моральные требования, эманципация, кризис, поведение, упрямство, агрессивность.

FORMATION OF CRIMINAL BEHAVIOR IN AGGRESSIVE ADOLESCENTS

Abstract: this article conducts a number of scientific research in many foreign and Commonwealth countries and including the Republic on the research of aggressive adolescent crime, which is considered one of the universal problems, in which socio-psychological factors affecting the origin of vices, such as violations, alcoholism and drug abuse among minors, statistical, demographic, collective and territorial characteristics of juvenile crime are comprehensively analyzed.

Key words: crime, extortion, moral demands, reference groups, crisis, behavior, psychopathological changes, aggressiveness.

Kirish. Respublikamiz hayotining barcha jabhalarida amalga oshirilayotgan tub islohotlar hamda qadriyatlarimizning qayta tiklanayotganligi, milliy, madaniy va ma'rifiy meroslarimizdan xalqimiz hayotida, o`smirlar tarbiyasida keng foydalanilayotganligi kishilar o'rtasida mehr-oqibat, insoniylik, muruvvatlilik va oljanoblik kabi yuksak fazilatlarning shakllanishiga zamin yaratish bilan bir qatorda yurtimiz fuqarolari turmush faravonligining oshishiga, ularda ertangi kunga nisbatan bo'lgan ishonch hissining shakllanishiga xizmat qilmoqda. Hozirgi davrda yosh avlodni voyaga yetkazishning o'ziga xos xususiyatlari, qonuniyatları, imkoniyatlari, xatti-harakat motivlarining ifodalanishi va vujudga kelishining murakkab mexanizmlari mavjud. Shuni alohida ta'kidlash kerakki, o`smirlarni kamol toptirishda ularning xususiyatlarini to'la hisobga olgan holda ta'limiy-tarbiyaviy tadbirdarlari qo'llash shaxslararo munosabatda anglashilmovchilikni vujudga keltirmaydi, sindf jamoasi o'rtasida iliq psixologik muhitni yaratadi.

Asosiy qism. Oiladagi nosog'lom psixologik muhit va oilaviy tarbiyadagi yo'l qo'yilayotgan nuqsonlar hamda ta'lim jarayonida kuzatilayotgan nuqsonlar, o`smirlar yashayotgan mahallalar hayoti, ularning psixologik muhiti voyaga yetmaganlarda jinoyatchilik xulqining kelib chiqishiga o'z ta'sirini o'tkazmasdan qolmaydi.

Tarbiyasi qiyin o`smirlarda agressivlikning kelib chiqishi boshqa o`smirlarga nisbatan tez va oson kechadi va shu tufayli voyaga yetmaganlar jinoyatchiligining oldini olish ishlarini tarbiyasi qiyin o`smirlardan boshlash zarur degan qimmatli g'oyaning ilgari surilganligini kuzatamiz. Shuningdek, agressiv o`smirlarda jinoyatchilik xulqining kelib chiqishida ijtimoiy muhit, ya'ni oila, maktab va tengqurlari davrsasi

ta'siri bilan bir qator shaxsning dunyoqarashi, qiziqishlari, ustanovkalari, ma'naviyati va individual psixologik xususiyatlari bir xil ishtirok etadi.

E.G'oziyev tadqiqotlarini o'rganish natijalarining ko'rsatishicha, agressiv o'smirlar va jinoyatchilik xulqiga ega bo'lgan o'smirlar bilan profilaktik ishlarni olib borishda ijtimoiy muhitdan tashqari pedagogik-psixologik qonuniyatlarga ham murojaat qilish zarurligi masalasi respublikamizda o'tgan asrning 70-80-yillardayoq tadqiqotchi olimlar tomonidan ko'tarib chiqilganligining guvohi bo'lamiz.

Tadqiqotimiz natijalari va statistik ma'lumotlarning ko'rsatishicha, agressiv o'smirlar jinoyatchiligi kattalar jinoyatchiligidan ijtimoiy xavflilik jihatidan kam xavfliligi bilan ajralib turadi. Ular tomonidan sodir etilgan jinoiy harakatning asosiy qismi, ya'ni 36,20 % o'g'irlik va bezorilik jinoyatlarini tashkil qiladi. Shuningdek, ular tomonidan ba'zan bosqinchilik, zo'ravonlik jinoyatlar (21,12%) ya'ni kishilarning sumkalarini qo'lidan tortib olib qochish, bosh kiyimini olib qochish, qo'rqtib pulini olib qo'yish kabi jinoyatlar ham sodir etilayotganligi kuzatildi. Juda kam darajadagi jinoyatlar davlat va mulkdorlar mulkini o'g'irlash bilan bog'liqdir. Bunda bolalar va o'smirlarning asosan moddiy-tovar boyliklarni, ya'ni shirinliklar, mevalar, tamaki va spirtli mahsulotlar, radio va teleapparaturalar, soat va fotoapparatlar, texnik asbob-anjomlar va boshqalarni o'g'irlaganliklari kuzatiladi. Ushbulardan kelib chiqib aytish mumkinki, bolalar va o'smirlarning jinoiy harakatlarida ularning yosh xususiyatlari aks etishligi tufayli, texnik asbob-ukunalarga nisbatan qiziqishlarning ustunligi, jinoiy harakatlari mazmunida aynan shu predmetlarga bog'liq bo'lgan jinoiy harakatlar sodir etilgan.

O'smirlar tomonidan sodir etilgan jinoiy harakatlar orasida ikkinchi ko'rsatgichni (21,12%) bezorilik jinoyati tashkil qiladi. Bezorilik jinoyati ko'rsatkichi bir qator tadqiqotchilarning (N.P.Grabovskaya (1969), A.A. Gersenzonlarning (1970) ta'kidlashlaricha, voyaga yetmaganlar jinoyatchiligi umumiyoq ko'rsatgichining taxminan 15-30%ini tashkil qiladi. Bizning tadqiqotimizda esa bu ko'rsatgich voyaga yetmaganlar umumiyoq jinoyatchiligining 24,30 foiziga teng bo'ldi.

Voyaga yetmaganlar jinoyatchiligining jinoyat turlari bo'yicha umumiyoq ko'rsatgichi IPS (foiz hisobida)

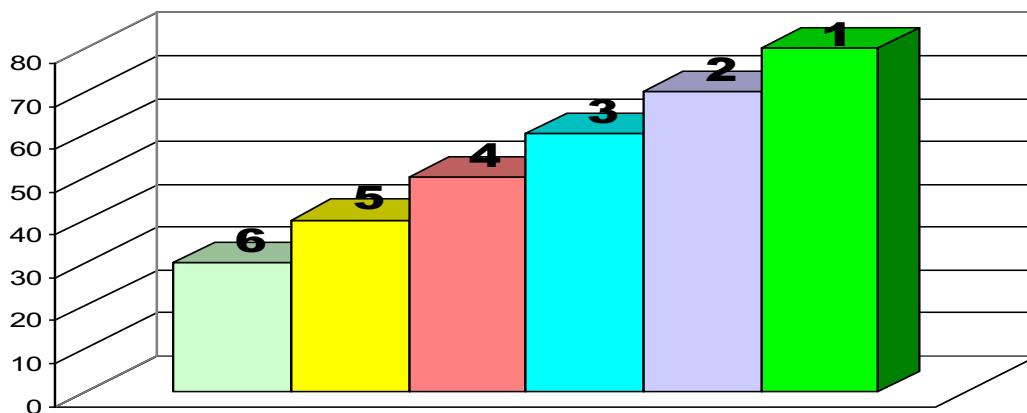
1-jadval.

№	Jinoyat turlari	Voyaga yetmaganlar umumiyoq jinoyatchiligi ko'rsatgichi		
		12-14 yosh	15-17 yosh	O'rtacha
1	O'g'irlik	30,42	31,86	31,46
2	Bezorilik va bosqinchilik	23,64	24,07	24,30
3	Tan jarohati yetkazish	18,99	19,84	19,34
4	Nomusga tegish va unga harakat qilish	5,86	6,68	6,25
5	Qasddan odam o'ldirish va unga harakat qilish	4,21	5,09	4,42
6	Tovlamachilik va firibgarlik	4,96	6,07	5,36
7	Boshqa jinoyatlar	11,95	6,38	8,86

Ilova: boshqa jinoyatlarga spirtli ichimlik va giyohvand moddalar ta'siri ostida va boshqa birovlarning ta'siri ostida sodir etilgan jinoyatlar kiradi.

1-diagramma.

Aggressiv o'smirlar jinoyatchiligining jinoyat turlari bo'yicha taqsimlanish diagrammasi

1.O'g'irlilik. 2.Bezorilik va bosqinchilik. 3. Tan jarohati yetkazish. 4. Nomusga tegish va unga harakat qilish. 5. Qasddan odam o'ldirish va unga urinish. 6. Boshqa jinoyatlar (boshqa jinoyatlarga ko'zbo'yamachilik, ta'magirlilik, spirtli ichimlik va giyohvandlik moddalarini iste'mol qilish natijasida sodir etilgan jinoyatlar).

Kuzatishlarimizga qaraganda, voyaga yetmaganlarning bezoriliklari ko'pincha o'zini ko'rsatish va ermak, ovunchoq sifatida, tengdoshlarini kuldirish, qiliqlar ko'rsatish ma'nosida sodir etiladi. O'smirning bu xildagi xatti-harakatlari ba'zan jamiyatga, kishilarga jiddiy putur yetkazishi va jinoiy harakatga aylanishi mumkin.

Shaxsga tajovuz qilish jinoyatchiligi orasida voyaga yetmaganlarning nomusga tegish jinoiy harakatlarini alohida ko'rsatib o'tish lozim. Kuzatishlarimizdan ma'lum bo'lishicha, o'smirlar tomonidan bunday jinoiy harakatlar mastlik holatida, guruhiy ko'rinishda amalga oshiriladi. Bunday jinoyatlarning o'ziga xos jihatlaridan biri hech qachon o'ziga yaxshi tanish bo'lgan xotin-qizlarda amalga oshirmsligidir. Ya'ni, bunday jinoyatlar asosan notanish, davraga yangi taklif etilgan yoki ko'cha-ko'yda uchratib qolgan xotin - qizlarda sodir etiladi.

Voyaga yetmaganlarning bunday jinoiy harakatlarini tahlil qilganimizda, ular nafaqat jinsiy ehtiyojni qondirish, balki jinsiy tarbiya borasida yo'l qo'yilgan kamchiliklar tufayli sodir etilayotganligining guvohi bo'lamiz. Bunday bolalar va o'smirlar oilada jinsiy tarbiya borasida yetarlicha tarbiya ko'rmaganliklari bilan ajralib turadilar. Ayrim o'smirlar o'zining bunday harakatlarini «erkak sifatida yetilganliklari» ni ko'rsatish, namoyish etish ma'nosida ham sodir etayotganliklari kuzatiladi.

O'smirlar tomonidan garchand kam darajada bo'lsa-da tovlamachilik, firibgarlik jinoyatlari ham sodir etilgandir. Bunday jinoiy harakatlar ko'pincha noto'liq oilalarda yoki ota-onasiz tarbiyalangan o'smirlar tomonidan amalga oshirilganligi kuzatildi. Shuningdek, bunday jinoyatlar kattalarning ishtirokida ularning ta'siri, yo'l-yo'riqlari asosida sodir etilayotganligining ham guvohi bo'lamiz. Bolalar va o'smirlar o'rtasida qanday jinoyat turlarining keng tarqalayotganligidan qat'iy nazar ularda yosh davri xususiyatlarining ta'siri, o'rni mavjudligini ko'ramiz.

O'smirlarda ijtimoiy muhitga nisbatan bo'lgan deformatsiyalashuvning yuzaga kelishi va ularda ijtimoiy pozisiyaning mavjud bo'lmasi yoki to'satdan yo'qolishi (mактабдан haydalish, oilada nosog'lom muhitning mavjudligi, ishidan, yaqin kishisidan mahrum bo'lish) o'z navbatida noqonuniy, noaxloqiy pozitsiyaning shakllanishiga olib keladi. Ya'ni, turli xil g'ayriqonuniy, noaxloqiy guruhlarga qo'shilish, referent guruhlarning tashkil etilishiga sabab bo'ladi. Shu boisdan jinoyatchilik ko'chasiga kira boshlagan o'smir ko'pincha maktabni tashlaydi, o'zicha ishga kirmoqchi bo'ladi, ko'pchiligi esa umuman foydali mashg'ulot bilan shug'ullanmaydilar.

Kuzatishlarimizdan ma'lum bo'lishicha, hech qayerda o'qimaydigan, ishlamaydigan o'smirlar voyaga yetmaganlar jinoyatchiligining yadrosini tashkil qiladi. Agressiv o'smirlar suhbat jarayonida maktabga bormadim, o'qishni xush ko'rmadim, o'qishga qiziqishim bo'lmadi, darslarni tez-tez qoldirdim, o'qishni tashlaganimda ahmoq bo'lgan ekanman, shundan so'ng o'g'irlilik qila boshladim, o'qishni tashlamaganimda o'g'irlilik ko'chasiga kirmagan bo'lar edim. O'zimning ahmoqligim tufayli qamoqqa tushdim va boshqa shu singari afsus va nadomatli gaplarni ta'kidlaganliklari ijtimoiy foydali mashg'ulotlar bilan shug'ullanmaslik holati bolalar va o'smirlarda jinoyatchilik xulqining kelib chiqishida asosiy sabablardan biri sifatida namoyon bo'lishligini ko'rsatadi.

Kuzatishlarimizdan ma'lum bo'lishicha, jinoyatchilik xulqiga ega bo'lgan agressiv o'smirlarning ijtimoiy muhitni sog'lom xulqli o'smirlar ijtimoiy muhitidan o'ziga xos tor doiradagi dunyoqarashga egaligi, nizoli vaziyatlar doirasining kengligi, qat'iy hayotiy pozitsiyaning, keljakka nisbatan ijobiy qarash, maqsad va intilishlarning yo'qligi va shu kabi bir qator jihatlar bilan farqlanadi. Quyida biz ushbu jihatlarni kengroq tahlil qilishga harakat qilamiz.

1. Jinoyatchi bolalar va o'smirlarning xatti-harakatlari oila a'zolari tomonidan qo'llab-quvvatlanish holati. Bunda o'smirning noqonuniy xatti-harakatiga oila a'zolari va yaqinlari tomonidan ijobiy munosabat bildiriladi. Bunday ish qilma, qilayotgan harakating noqonuniy deyish o'rniga ota-onasi va atrofdagilar ularning noqonuniy xatti-harakatlarini ma'qullahadi yoki unga e'tibor berishmaydi. Natijada o'z noqonuniy harakatining ma'qullanishini his etgan o'smir yana boshqa bir noqonuniy harakatga qo'l o'radi. Oqibatda jinoyatchilik xulqi o'smirning butun faoliyatini, ongini qamrab oladi.

Jinoyatchilik xulqiga ega bo'lmagan bolalar va o'smirlar muhiti esa aksincha bo'lib, unda oila a'zolari, o'rtoqlari, o'smirning noqonuniy harakatini qo'llab quvvatlamaydilar, tanbeh va tushuntirishlar beradilar. Bunday holatlarda o'smir xulqida ijobiy xislatlar yuzaga keladi.

2. Sog'lom o'smirlarga qaraganda jinoyatchilik xulqiga ega bo'lgan agressiv o'smirlarga ijtimoiy muhitudagi salbiy ta'sirlarning bir joyga to'plangan holda (konsentratsiyalashgan) ta'sir etishi holati. Ya'ni,

jinoyatchilik xulqiga ega bo‘lgan o‘smirga ijtimoiy muhitdagi salbiy ta’sirlar to‘plangan va har taraflama ta’sir qiladi. Boshqacha qilib aytganda, o‘smirning noqonuniy, noaxloqiy muhit hukm surayotgan muhitga tushib qolishi unga har tomonlama ya’ni, ham ma’naviy, ham ruhiy, ham jismoniy, ham ko‘rgazmali tarzdagi ta’sir o‘tkazadi. Bu o‘smirda jinoyatchilik xulqining kelib chiqishi uchun qulay ijtimoiy muhit va shart-sharoit bo‘lib xizmat qiladi. Natijada o‘smirda nosog‘lom xulq-atvor psixologiyasi shakllanadi.

Sog‘lom xulqli bolalar va o‘smirlarda har taraflama salbiy ta’sir etish muhitining mavjud bo‘lmasligi ularda g‘ayriqonuniy xulq-atvorning kelib chiqishining oldini oladi.

3. Agressiv o‘smirlarning sog‘lom xulqli o‘smirlarga qaraganda tez-tez nizoli vaziyatlarga tushib qolish holati. Bunda agressiv o‘smir nizoli vaziyatlar muhitiga tez-tez tushib qoladi. Buning sababi birinchidan, u hayot kechirayotgan va faoliyat yuritayotgan ijtimoiy muhitning nosog‘lomligiga bog‘liq bo‘lsa, ikkinchidan jinoyatchi bolalar va o‘smirlar xulq-atvordinagi psixopatologik o‘zgarishlar va ularning yosh davri xususiyatlari nizoli vaziyatlarning ko‘proq yuzaga kelishiga sabab bo‘ladi.

Sog‘lom o‘smirlarda esa ular yashayotgan va faoliyat yuritayotgan ijtimoiy muhitning sog‘lomligi nizoli vaziyatlarning oldini oladi va shuning uchun ular nizoli vaziyatlarga kam duch keladilar.

4. Jinoyatchilik xulqiga ega bo‘lgan o‘smirlar tomonidan amalga oshirilayotgan noqonuniy xatti-harakatlarga katta yoshdag‘i kishilar va ota-onalarning e’tiborsizligi holati. Bunda o‘z noqonuniy harakatlarining javobsiz qolishligni, kattalar tomonidan ma’qullanishligini his etgan o‘smir nizoli vaziyatlarga barham berishda noqonuniy yo‘lni tanlaydi. Chunki u ota-onasidan, atrofdagilardan jazo olmasligini biladi. Bu esa o‘smirga yangi-yangi noqonuniy harakatlarni bajarishga imkoniyat eshigini ochib beradi.

Sog‘lom o‘smirlar esa o‘zlarining jazolanishlarini bilishligi tufayli noqonuniy harakatlarni bajarishdan o‘zlarini tiyadi. Chunki, ular muhitida noqonuniy harakatlarni qoralash psixologiyasi mavjud bo‘ladi.

Yuqoridagilardan kelib chiqib aytish mumkinki, nosog‘lom muhitga tushib qolgan o‘smir asta-sekin ushbu muhitning tartib va qoidalariga bo‘ysina boshlaydi. Oqibatda o‘smirda ushbu mikromuhitga xos bo‘lgan salbiy xislatlar paydo bo‘ladi. Bu bolalar va o‘smirlarda xulq og‘ishining kelib chiqishida ijtimoiy muhit shart-sharoitlarining o‘rni, ta’siri katta ekanligini ko‘rsatadi.

Xulosa. Yuqoridagi fikr mulohazalarimizdan ko‘rinadiki, ijtimoiy foydali mashg‘ulot bilan shug‘ullanish, kitob, gazeta o‘qish, teatrлarga borish o‘smirlarda ijtimoiy foydali, ijobiy pozitsiyalarning va ustakovkalarning paydo bo‘lishiga olib keladi. Aksincha holatlarda esa bolalar va o‘smirlar xulqida salbiy pozisiya va ustakovkalarning shakllanishiga imkoniyat yaratiladi. Bundan kelib chiqib aytish mumkinki, ijtimoiy muhit voqeа-hodisalari va shart-sharoitlarning o‘smirlarga ta’sir etishi ular xulq-atvori mazmunini belgilab beradi. Agarda ijtimoiy muhitdagi voqeа-hodisalar va shart-sharoitlar o‘smirga ijobiy ta’sir etsa, o‘smir xulqida ijobiy xislatlar, aksincha holatlarda esa salbiy xislatlar, g‘ayriqonuniy ustakovkalar shakllanadi.

Adabiyotlar:

1. Ганжиев Ф.Ф., Кодирова М.Д. Maktabgacha ta’lim muassasasi tarbiyalanuvchilari ijtimoiy-psixologik moslashuvining oziga xos xususiyatlari. // Педагогик маҳорат. Илмий журнал. – Бухоро. 2020.№2. – Б. 109-111. (19.00.00. №7).
2. Ганжиев Ф.Ф., Тўлаев X.O. Researching the scope of the professional competence within activities. //International Scientific Journal Theoretical & Applied Science. Impact Factor ICV = 6. 630 Philadelphia, USA. 2019. –Б. 388-391.
3. Ганжиев Ф.Ф., Қосимова С.Б. Heads Of Competence In Psychologically School Education. International journal of scientific & Technology research volume 9, issue. 2020. -Б. 2787-2789.
4. Ganjiev F.F. The basis of social and psychological adaptation of children in the conditions of preschool education. Bulletin of integrative psychology. Journal for psychologists, 59-64.
5. Ганжиев Ф.Ф. Особенности психологической защиты человека в экстремальной ситуации. Лазаревские чтения Лики традиционной культуры в, 2018. С. 117-118.

Мундарижса/Содержание/Contents

№			bet
			сmp
			page
1	<i>Salixov Shoxrux Mansurovich</i>	3	
	Bo'lajak jismoniy tarbiya o'qituvchilarini tayyorlashda raqamli texnologiyalardan foydalanishning psixologik mexanizmlari		
	Психологические механизмы использования цифровых технологий в подготовке будущих учителей физкультуры		
2	Psychological mechanisms of use of digital technologies in the preparation of future physical education teachers		
	<i>Abdusamatov Xasanboy Usmonjon o'g'li, Yangiboyeva Dildoraxon Rahmon qizi</i>	8	
	Ko'r yillik turmush tajribasiga ega oilalardagi ajrim holatlarining ijtimoiy-psixologik sabablari		
3	Социально-психологические причины развода в семьях с многолетним опытом семейной жизни		
	Social-psychological causes of divorce in families with many years of marriage experience		
	<i>Ahmadjonova Nargizaxon Adiljanovna</i>	15	
4	Harbiy xizmatchilarning faoliyatida emotsional-irodaviy xususiyatlarning psixodiagnostikasi		
	Психодиагностика эмоционально-волевых особенностей в деятельности военнослужащих		
	Psychodiagnostics of emotional-volitional peculiarities in the activities of military servicemen		
5	<i>Ganjiev Feruz Furqatovich</i>	19	
	Agressiv o'smirlarda jinoyatchilik xulqining shakllanishi		
	Формирование преступного поведения у агрессивных подростков		
6	<i>Ibragimova Odina Kamoldinovna</i>	23	
	Ijtimoiy omillar bolaning maktabgacha ta'lim tashkilotiga moslashuvining muvaffaqiyat omili sifatida		
	Социальные факторы как фактор успешной адаптации ребёнка к дошкольной образовательной организации		
7	Social factors as a success factor of the child's adaptation to the preschool education organization		
	<i>Isoxonova Farzona Akbar qizi</i>	28	
	Zamonaviy sharoitda oilada psixologik muhit barqarorligini ta'minlashning ijtimoiy-ma'naviy omillari		
8	Социально-духовные факторы обеспечения стабильности психологической среды в семье в современных условиях		
	Socio-spiritual factors of ensuring the stability of the psychological environment in the family in modern conditions		
	<i>Kuchkarova Shakarjon Azimboy qizi</i>	32	
7	Бошланғич синф ўқиши дарсларида матн устида ишлашнинг психологик имкониятлари		
	Психологические возможности работы над текстом на уроках чтения в начальных классах		
	Psychological possibilities of working on text in primary class reading lessons		
8	<i>Mardiyeva Shaxnoza Amirovna</i>	39	
	Talabalar jamoasida liderlik qobiliyati namoyon bo'lishining ijtimoiy psixologik xususiyatlari		

*Jurnal O'zbekiston Respublikasi
Vazirlar Mahkamasi huzuridagi OAK
Rayosatining 2013-yil 26-dekabrdagi
201/3-sonli qarori bilan psixologiya
fanlari bo'yicha dissertatsiya ishlari
ilmiy natijalari yuzasidan ilmiy
maqolalar chop etilishi lozim bo'lgan
ilmiy jurnallar ro'yxatiga kiritilgan.*

ISSN 2181-5291

9 772181 529113

11